

gaar til det foreliggende Spørgsmaal, saa er jeg overbevist om, at hvis de nuværende ærede Mini- stre, som have understrevet det Afstykke, vi have hørt oplæse idag. — der maa jo staa Navne under dette Afstykke, og det er deres egne Navne, og de maa være ansvarlige for det fra Begyndelse til Ende — hvis de havde gjort det Samme, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds gjorde, og sagt: Under disse Omstændigheder ansø vi det for rigtig overfor Landet at gaa vor Vej, — saaledes som det ærede Medlem sagde, — saa havde Kongemagten, støttende sig til denne Udtalelse, sagt, hvad der jo er blevet sagt os, at der findes andre Mænd, som kunde føre Forretningerne. Det var dette, de skulde have gjort, og vi vare da komne udover den Stilling, hvori vi nu ere. For nu at gjøre de ærede Herrer opmærksomme paa, hvad Tanken tidligere var, saa haaber jeg, at den ærede Formand vil tillade mig at oplæse et Par Udtalelser fra den grundlovgivende Rigsforsamling. Der var i den grundlovgivende Rigsdag Tale om det Spørgsmaal, hvorledes det vilde komme til at staa, hvis der var et Dieblis, hvori der ikke var nogen Finantslov. Den grundlovgivende Rigsdag tænkte sig altsaa det Tilfælde, at der ikke var nogen Finantslov — det var i Marts 1849 — og dengang havde vi en Finantsminister, som hed Spønneck. Denne Finantsminister udtalte, som det kan ses af Rigsforsamlingens Tidende, Spalte 2375. Følgende: „Skulde det Tilfælde indtræde, at Regjeringen ikke havde denne Tillid, saa kunde det lidet nytte den, at visse staaende Afgifter, for Grensel Grundskatten, kunde opkræves uden Folkerepresentationens Sanction; thi om man end derved vilde faae tilstrækkelige Midler til at dække det Laan, — det var det engelske Laan — „som er optaget, og hvorfor Grundskatten var pantsat, saa vilde man dog faane alle andre Resourcer, som ere nødvendige til at holde Statsmaskinen igang. Jeg anser det derfor lidet praktisk, om det udtryffeligt hedder: at ingen Skat maa opkræves eller ingen ny Skat maa opkræves, fordi Resultatet vil blive det samme; det Ministerium, som ikke kan faae de fornødne Skatter bevilgede af Repræsentationen, vil være nødt til at takke af.“ Dette siger Ministeren Spønneck, dengang: „Det Ministerium, som ikke kan faae de fornødne Skatter bevilgede af Repræsentationen, vil være nødt til at takke af, hvilket fremdeles vil være Tilfældet saalenge, indtil der kommer et Ministerium, som nyder denne Tillid af Repræsentationen“. Er det ikke rene og tydelige Ord. (Mærk: Hvad gjorde Spønneck i 1854?) Jeg staa her for at udvikle min Mening og bruger de Midler, som jeg har til Raadighed, men vil det ærede Medlem tale om, hvad der skete i 1854, saa skal jeg følge ham paa hele denne Bane, om vi saa skulde tale tre Dage i Rad, og saa skulde jeg vise det ærede Medlem, at han maner nogle

ganste mærkværdige Ting frem, naar han taler om 1854. Thi hvem var det, der først fremmanede Opløsning her i Landet? Det var nogle af dem, der nu sidde paa disse Pladser deroppe, som først fik Oplosningsvesenet i Gang. En af de Mænd, som sidde her som Mini- stre, var med dengang i 1853, da 50 stod mod 45, og saa begyndte det. Dette kan jeg godt udføre videre, og hvis det ærede Medlem for Aarhus (Mørk) vil komme til mig paa denne Vej, saa skal jeg følge ham Skridt for Skridt, thi jeg kan min Historie. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds talte om den uindskrænkede Oplosningsret, saa sagde jeg, at vi dermed skulde sammenholde andre Paragrafer, og det kunde dog ved denne Leilighed være saa gavnligt og nyttigt i det Hele taget for Løsen, saa oplysende, at nogle andre af Grundlovens Paragrafer bleve læste op. Saaledes staa der i § 48: „Paa hver ordentlig Rigsdag, strax efter at Samme er sat, fremlægges Forslag til Finantsloven for det følgende Finantsaar“ — det var derom Forhandlingen dreiede sig, da jeg blev afbrudt — „indeholdende et Overflag over Statens Indtægter og Udgifter.“ Saa kommer nu dette store Punkt: „Forslag til Finantsloven og Tilleggsbevillingslovene behandles først i Folkethinget. Forinden Finantsloven er vedtagen, maa Skatterne ei opkræves. Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven eller i en Tillægsbevillingslov“. Jeg opfatter nu Stillingen saaledes, at naar Kongemagten har den uindskrænkede Oplosningsret og har Ret til at udnevne Mini- stre, saa maa Folkerepresentationen, der er stillet ganske anderledes, benytte sig af de Midler, som her ere den givne. Og naar der tales om den uindskrænkede Oplosningsret, saa skue vi ud over det halve Aar, der gaar til den 31te Marts, og spørg da: Er det ikke dette, hvorom det gælder, at der kommer et Ministerium tilveie, der kan faae en Finantslov, hvorefter Skatterne kunne opkræves? Det er det, som dette Ministerium ikke kan faae, men det kan prøve derpaa ved at opløse Rigsdagen og indkalde den saa betimeligt; at den kan faae Leilighed til at virke paany overensstemmende med disse Paragrafer. Men, naar der skal være en rolig Forretningsgang her i Landet, saa skal der inden den 31te Marts næste Aar være et Folkething og et Ministerium og et Landsting, som kunne tilveiebringe en vedtagen Finantslov, hvorefter Skatterne kunne opkræves. Jeg gaar nu over til det ærede Medlem, som sidder her ved Siden af mig (N. Andersen), denne Mand, som selv talte sig en Bonde, og som vilde være med til at vidne for Historien, at der dog havde været een Bonde, før vi tabte Friheden her i Danmark. Jeg tror nu nok, at Lande og Forfatninger gaa deres Gang. Igaar var det 213 Aar siden, at Rigsdagen i Kjøbenhavn overdrog Kongen Enevoldsmagten. Der